
PWYLLGOR SAFONAU DYDD LLUN, 2 HYDREF 2017

Yn bresennol:-

Aelod Etholedig:- Y Cynghorydd Dewi Roberts.

Aelodau Annibynnol:- Ms Jacqueline Hughes, Aled Jones (Aelod Annibynnol), Miss Margaret Jones, Dr Einir Young (Cadeirydd)

Aelod Pwyllgor Cymunedol: Richard Parry Hughes

Hefyd yn Bresennol: Iwan Evans (Swyddog Monitro), Sion Huws (Uwch Gyfreithiwr) ac Ann Roberts (Swyddog Cefnogi Aelodau).

Ymddiheuriadau:- Mr David Wareing.

Dymunwyd gwellhad buan i Eirian Roberts, Swyddog Cefnogi Aelodau a chroesawyd Ann Roberts, Swyddog Cefnogi Aelodau i'r cyfarfod.

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 10 Gorffennaf, 2017 fel rhai cywir yn amodol ar dynnu'r geiriau mewn cromfachau ym mhenderfyniad Eitem 6 (a) Mabwysiadu'r canlynol fel hunan asesiad y pwyllgor o'i waith (ychwanegiadau i'r ddogfen mewn llythrennau italig ac wedi'u tanlinellu).

3. ADOLYGIAD PROTOCOLAU

Cyflwynwyd – adroddiad y Swyddog Monitro. Gwahoddwyd sylwadau a chymeradwyaeth y pwyllgor i'r ddau brotocol penodol ar gyfer cefnogi'r Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau.

Cyfeiriwyd at y Protocol ar Gysylltiadau Aelodau / Swyddogion ac yn benodol at

- bwynt 21.7 Rolau Cyflogeion. Awgrymwyd bod angen cynnwys geiriad ychwanegol i rôl aelod o ran yr hawl i gynnig polisïau o dan 21.5.
- bwynt 21.9.4 Cyfeillgarwch. Nodwyd bod angen datgan cyfeillgarwch rhwng Aelodau a Chyflogeion. Awgrymwyd
 - o cymharu protocol yr Heddlu efo protocol Cyngor Gwynedd.
 - o addasu geiriad i gynnwys 'creu sefyllfa o amrhiodoldeb'.

Eglurwyd y cyflwynir adroddiad pellach i'r Pwyllgor Safonau yn dilyn canfasio Aelodau a swyddogion yn gyffredinol ynglŷn â chynnwys a gweithrediad y protocol.

Cyfeiriwyd at y Protocol Rhoddion a Lletygarwch – Aelodau ac yn benodol at bwynt 5.2 'Ni ddylech dderbyn cynigion o letygarwch oni bai fod gwir angen i gyfrannu gwybodaeth neu gynrychioli'r Cyngor yn y gymuned'. Trafodwyd y pwynt yn fanwl ac eglurwyd mai bwriad y pwynt oedd ceisio cael Aelodau i feddwl cyn derbyn gwahoddiadau. Cytunwyd nad oedd unrhyw angen penodol yn dod i'r amlwg i adolygu'r Polisi. .

PENDERFYNWYD derbyn sylwadau fel maent yn cyrraedd.

4. ADRODDIAD BLYNYDDOL YR OMBWDSMON 2016/17

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Swyddog Monitro a thynnwyd sylw at y gostyngiad yn nifer y cwynion.

Tynnwyd sylw at y ffaith fod aelodau o'r Cyngor oedd yn sefyll am ailetholiad yn ddarostyngedig i'r Cod Ymddygiad ond nad oedd ymgeiswyr eraill yn ddarostyngedig i'r un rheolaeth. Awgrymwyd dylai'r ymgeiswyr hynny sy'n sefyll etholiad a heb fod yn aelod presennol, fod ynghlwm i brotocol ymddygiad oherwydd bod yr aelodau presennol yn gorfod ymddwyn o dan y protocol. Nodwyd fod rhai cyfyngiadau o fewn cyfraith etholiadol ond nad oeddynt yn cyffelybu a'r Cod.

Nodwyd bod gwybodaeth eang ar safle we'r Cyngor ar gyfer ymgeiswyr newydd.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

5. HONIADAU YN ERBYN AELODAU

Cyflwynwyd, er gwybodaeth – adroddiad y Swyddog Monitro ar gwynion ffurfiol yn erbyn aelodau.

Eglurwyd bod fformat yr adroddiad nawr yn cynnwys manylion am yr honiadau sydd wedi cau yn unig.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.

8. CEISIADAU AM ODDEFEB

Cyflwynwyd - adroddiad y Swyddog Monitro yn gofyn i'r pwyllgor ystyried a phenderfynu ar dri chais am oddefeb cyffredinol gan aelodau ardal Bangor mewn cysylltiad ag adolygiad o ddarpariaeth addysg yn ardal Bangor y mae'r Cyngor yn ei gynnal. Cyn ystyried y ceisiadau unigol, rhoddodd y Swyddog Monitro amlinelliad o'r broses trefniadaeth ysgolion. Atgoffodd y Pwyllgor ei fod wedi gosod canllawiau i'w hun ar gyfer ymdrin â cheisiadau o'r fath ac wedi caniatáu goddefebau yn y gorffennol i alluogi aelodau i gymryd rhan mewn trafodaethau lleol.

Datganodd Aled Jones (Aelod Annibynnol) fuddiant yn y mater a gadawodd y cyfarfod.

Manylwyd ar y tri chais yn unigol, sef:-

- Cais gan y Cynghorydd Dafydd Meurig, yn gofyn am hawl i siarad yn unig oherwydd bod ei chwaer yn gweithio i Feithrinfa Caban y Faenol Cyf, sydd wedi ei leoli ar dir Ysgol y Faenol, Bangor. Mae yn Aelod Lleol dros Arllechwedd, a bydd yn cynrychioli buddiannau'r ysgol sydd yn ei ward, sef Ysgol Llandygai. Byddai buddiant yn codi pe bai trafodaeth ar fater a fyddai'n debygol o effeithio ar Feithrinfa Caban y Faenol yn benodol.
- Cais gan y Cynghorydd Elin Walker Jones, yn gofyn am hawl i siarad yn unig oherwydd ei bod yn Llywodraethwraig yn Ysgol y Garnedd ac Ysgol Tryfan (efo cyfrifoldeb am anghenion addysgol arbennig) a hefyd yn rhiant efo dau blentyn yn Ysgol Tryfan, ac yn gyn-riant yn Ysgol y Garnedd. Eglurwyd mai'r ffaith ei bod yn rhiant â phlant yn Ysgol Tryfan oedd yr unig gysylltiad oedd yn arwain at fuddiant sy'n rhagfarnu.
- Cais gan y Cynghorydd Menna Baines, yn gofyn am hawl i siarad yn unig oherwydd bod ganddi blant sy'n ddisgyblion yn Ysgol Tryfan ac yn gyn-ddisgyblion yn Ysgol y

Garnedd. Mae hefyd yn Llywodraethwr ar Ysgol y Faenol. Eglurwyd mai'r ffaith ei bod yn rhiant â phlant yn Ysgol Tryfan oedd yr unig gysylltiad oedd yn arwain at fuddiant sy'n rhagfarnu.

Ystyriwyd a phleidleisiwyd ar y tri fesul un a chafwyd o blaid caniatáu'r tri chais am oddefeb ar yr un telerau ac y caniatawyd ceisiadau o'r fath yn y gorffennol.

PENDERFYNWYD

- 1. Caniatáu goddefeb ynglŷn â'r buddiant i'r Cynghorydd Dafydd Meurig i siarad, ond nid i bleidleisio, mewn cyfarfodydd dan nawdd y Cyngor, mewn perthynas â'r broses o adolygu darpariaeth addysg ardal Bangor, ond na chant siarad, na bod yn bresennol na phleidleisio mewn cyfarfod o'r Cyngor, Cabinet nac unrhyw un o'i bwyllgorau a'i bod yn ofynnol iddynt ddatgan yn glir ymhob cyfarfod y maent yn cymryd rhan ynddo eu bod wedi cael goddefeb, gan egluro union natur y cyfyngiadau arnynt, a bod hynny'n cael ei nodi yng nghofnodion y cyfryw gyfarfodydd.**
- 2. Caniatáu goddefeb ynglŷn â'r buddiant i'r Cynghorydd Elin Walker Jones i siarad, ond nid i bleidleisio, mewn cyfarfodydd dan nawdd y Cyngor, mewn perthynas â'r broses o adolygu darpariaeth addysg ardal Bangor, ond na chant siarad, na bod yn bresennol na phleidleisio mewn cyfarfod o'r Cyngor, Cabinet nac unrhyw un o'i bwyllgorau a'i bod yn ofynnol iddynt ddatgan yn glir ymhob cyfarfod y maent yn cymryd rhan ynddo eu bod wedi cael goddefeb, gan egluro union natur y cyfyngiadau arnynt, a bod hynny'n cael ei nodi yng nghofnodion y cyfryw gyfarfodydd.**
- 3. Caniatáu goddefeb ynglŷn â'r buddiant i'r Cynghorydd Menna Baines i siarad, ond nid i bleidleisio, mewn cyfarfodydd dan nawdd y Cyngor, mewn perthynas â'r broses o adolygu darpariaeth addysg ardal Bangor, ond na chant siarad, na bod yn bresennol na phleidleisio mewn cyfarfod o'r Cyngor, Cabinet nac unrhyw un o'i bwyllgorau a'i bod yn ofynnol iddynt ddatgan yn glir ymhob cyfarfod y maent yn cymryd rhan ynddo eu bod wedi cael goddefeb, gan egluro union natur y cyfyngiadau arnynt, a bod hynny'n cael ei nodi yng nghofnodion y cyfryw gyfarfodydd.**

Dechreuodd y cyfarfod am 11.00 y.b. a daeth i ben am 11.55 y.b.

CADEIRYDD